

ОТ РЕШЕНИЯТА НА ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ – СЕВЛИЕВО, ВЗЕТИ В РЕДОВНО  
ЗАСЕДАНИЕ, ПРОВЕДЕНО НА 20 ДЕКЕМВРИ 2022 ГОДИНА /ПРОТОКОЛ № 12/

ТОЧКА ПЪРВА

1.10. Приемане на стратегия за развитие на Младежки  
център – Севлиево

Докладва: д-р Иван Иванов

**РЕШЕНИЕ № 229**

На основание чл.21, ал.1, т.12 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и във връзка с приета от Министерски съвет на Република България Национална стратегия за младежта, Общински съвет – Севлиево приема Стратегия за развитие на Младежки център – Севлиево, съгласно Приложение № 1.

брой на общинските съветници	Присъст- вали	“За”	“Против”	“Възд.се”
29	25	25	няма	няма

ВОДИЛ ПРОТОКОЛА  
Мл.експерт „ОбС :

/Р.Димова/

Заличена информация на осн. чл. 4 от  
Регламент (ЕС) 2016/679, чл. 59 от ЗЗЛД

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБС



Заличена информация на осн. чл. 4 от  
Регламент (ЕС) 2016/679, чл. 59 от ЗЗЛД

/Здравка Лалева/

# **ОБЩИНА СЕВЛИЕВО**



## **СТРАТЕГИЯ**

**ЗА РАЗВИТИЕ НА МЛАДЕЖКИ ЦЕНТЪР - СЕВЛИЕВО**

## I. ВЪВЕДЕНИЕ

Бъдещето на младите хора, грижата за тяхното добруване е каузата, с която ще осигурим устойчиво Европейско развитие на България. Постигане на професионално, социално и личностно реализиране на младите хора, чрез качествено училищно и университетско образование, и неформално обучение, приобщаването им към управлението на местно, областно и национално ниво, както и връщането в България на обучаващите се в чужбина са основните фактори за преодоляване на кризата, за повишаване качеството на живот и за подобряване на демографската ситуация. Развитието на компетентни и предприемчиви младежи, насочването им към активен обществен живот и икономическа активност ще допринесе за постигане на целите на Европейския съюз.

Стратегията за развитие на Младежки център – Севлиево (2022-2026) се базира на Национална стратегия за младежта (2021-2030), Хартата за участие на младите хора в живота на общините и регионите и е в съответствие с ревизираната европейска харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите, Бялата книга на Европейската комисия „Нов тласък за европейската младеж“, Световна програма за действие на младежта, приета с резолюция на Общото събрание на ООН и Европейски младежки пакт.

Стратегията, и дейностите по нейното изпълнение са средство за осъществяване на водещия приоритет в програмата на Правителството на Република България, а именно насърчаване и подпомагане на личностното развитие на младите хора и тяхното активно включване и пълноценно участие в социално-икономическия живот на държавата и общините. Общинската стратегия и произтичащите от нея мерки (дейности) са насочени към реализиране на целите на устойчивото младежко развитие на национално и европейско ниво като акцентът са младите хора в малката община и са в пълно съответствие с визията на Националната стратегия за младежта 2021-2030 г., а именно: "Способни, ангажирани и овластени млади хора, готови да развиват своя пълен потенциал и съзнателно да допринасят за развитието на Република България в контекста на европейското семейство и глобалния свят".

Стратегията има характер на отворен документ, който може да се развива, усъвършенства и актуализира в съответствие с динамично променящите се условия. За да бъде успешна младежката политика и на местно ниво е необходима ясна и точна свързаност между всички институции, работещи по проблемите на младите хора. Община Севлиево има координираща функция по отношение разработването, реализацията и контрола по изпълнението на Стратегията, която ще бъде приложена на практика в партньорство с всички заинтересовани участници на местно ниво. Това са общинска администрация, „Младежка зона“, образователни институции, Център за подкрепа за личностно развитие, организации на работодателите и на работниците, дирекция „Бюро по труда“, младежки сдружения и неправителствени организации, работещи в областта на образованието, културата, спорта, социалните услуги в общността, читалища, спортни клубове, европейски проекти и програми, екология и туризъм. Обществените партньори ще участват и в наблюдението, оценката и контрола по прилагането на стратегията. По този начин ще се осигури широка обществена подкрепа и прозрачност при прилагането на документа.

Първостепенна роля в насърчаването на младежкото участие и изява заемат местните и регионални власти, които стоят в близост до тях, могат да предлагат и осъществяват да алтернативни и съгласувани решения за по-добра ефективност на действие. Водеща идея в действащите към момента национални политики е младите хора у нас да бъдат първоизточника на идеи и действия, а властите, техния координационен орган. С подкрепата и насърчаването от страна на местните органи се допринася за социалната интеграция на младите хора. Всяка политика или дейност, създадена с цел насърчаване на младежкото участие и инициативност трябва да осигури среда на зачитане на младите



хора, а също така трябва да се вземе под внимание и разнообразните нужди, условия и стремежи, които те демонстрират. Изискване за съществуване на постоянни представителни структури като младежки консултативен съвет, парламент или форум е важен елемент за ефективно и ползотворно участие на младото население в местните и регионални дела. То трябва да се основава на осъзнаването за социалните и културни промени, които се случват в тяхната общност, като точно на това стъпват младежките представителни органи. Погледнато от регионален и национален характер активното участие на идното поколение в публичните решения и действия на местно ниво е крайно належащо действено обстоятелство на фона на обществения стремеж да бъде изградено по-демократично, всеобхватно и проспериращо общество. Проблемите на младежите, тяхната професионална реализация и мястото им като цяло в обществения живот са значими и актуални приоритети на Община Севлиево.

Стратегия за развитието на Младежки център - Севлиево (2022-2026) е насочена към постигане на целите и изпълнение на мерките за развитие на младите хора в рамките на Република България и в Европейския съюз.

Приоритетна цел е превръщането на населението в младежка възраст в достойни пълноценни и заинтересувани граждани, което е и целенасочен общоевропейски стремеж. Важни подцели на стратегията са: насърчаване на неформалното обучение; насърчаване на заетостта и подкрепата за млади хора, които не учат, не работят и не се обучават; насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора; развитие и утвърждаване на младежката работа в национален мащаб; свързаност, толерантност и европейска принадлежност; насърчаване на здравословен и природошадящ начин на живот; насърчаване на културата и творчеството сред младите.

## **II. ЦЕЛЕВА ГРУПА**

Стратегия за развитие Младежки център - Севлиево е ориентирана към младите хора от 15 до 29 г., съобразно международните и европейските стандарти за работа с младежта, без разлика в техните социални, имуществени, образователни, политически, етнически или религиозни различия. Посочените цели обхващат представители на целевата група и ангажират местни и национално представени институции и организации, пряко или косвено заети с младежко ориентирани дейности и инициативи.

## **III. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖКАТА ПОЛИТИКА**

За младежката общност в община Севлиево са характерни тенденциите в динамиката на промените на национално ниво – силно нарастване на психологическата независимост и желание за самореализация на младите хора – ясно изразен стремеж към самостоятелни решения и индивидуален подход към живота, от една стана, а от друга - по-силна социална и икономическа зависимост от родителското семейство; повишена активност в обществено-политическия живот и частния икономически сектор; воля за промяна и ясна загриженост за европейското развитие на България.

### **Демографски характеристики**

Всеобщата тенденция за намаляване на населението е валидна и за община Севлиево. Броят на младежите в общината към началото на 2021 г. е 5 351, от които 3 361 са регистрирани по постоянен адрес в града (62,81 %). Населението на Община Севлиево е 38 750 жители, а в града са съсредоточени 25 458 жители. Спрямо така изложените данни, младите хора съставляват 13,80 % от населението на община Севлиево (13,12 % към началото на 2019 г.). Съществуват трайни тенденции към намаляване населението на общината. Причините за това са отрицателния прираст, породен от намалялата

раждаемост и миграцията на младите хора в по-големите градове и в чужбина. Общият коефициент на безработица или равнището на безработица за община Севлиево по данни на Бюро по труда - гр. Севлиево през 2020 г. е 3,34 % и запазва ниски стойности в сравнение със средния за страната процент. Регистрираните в Бюрото по труда безработни младежи на възраст до 29 години към 31.12.2021 г. са 70 или 16,10 % от общия брой регистрирани лица. Най-голям е дялът на лицата с по-ниско или без завършена степен на образование.

Над една четвърт от младите хора в страната определено проявяват интерес към временна трудова миграция в чужбина – те са преди всичко сред средните специалисти и хората без трудова квалификация.

### **Формално и неформално учене**

Данните за реализацията на младите хора след завършване на средно образование през последните години очертават следната картина:

- 11,5% от дипломираните ученици са започнали работа по специалността си след завършване на средно образование;
- 30,2% от дипломираните ученици са започнали работа по специалност, различна от тази, за която са придобили свидетелство за завършено образование;
- 8,2% от завършилите не са започнали работа и са в групата на безработните;
- 40,8% продължават образованието си във висше учебно заведение;
- 8,2 % от завършилите са предпочели да заминат за чужбина и там да се реализират на пазара на труда.

През учебната 2021/2022 година учениците, които са завършили средно образование са се обучавали по следните специалности: „Технология на машиностроенето“, „Автотранспортна техника“, „Механизация на селското стопанство“, „Компютърна техника и технологии“, „Експлоатация на автомобилния транспорт“, „Промислена електроника“, „Машини и системи с ЦПУ“, „Електрообзавеждане на производството“. Завършилите средното училище са се обучавали в общообразователна паралелка и профилирани (математически профил с изучаване на английски език, природни науки с изучаване на немски език, предприемачество с изучаване на руски език).

### **Младежка заетост**

Равнището на младежка безработица в България е съизмеримо от средното за страните от Европейския съюз. На пазара на труда, младежите са значителна по размер група от лица в неравностойно положение. Причина за това е несъответствието между броя на младежите с дадена професия и реалното търсене, ниското равнище на професионална квалификация, неточна професионална ориентация, липса на трудов опит. Насочването на политиките за развитие би подпомогнало кариерната ориентация и би облекчило включването на трудоспособните млади хора в системата на трудовата заетост. В повечето случаи младите хора нямат практически и трудов опит по придобитата специалност след завършване на своето образование и трудно се включват на пазара на труда. Необходимо е да се положат усилия относно плавното преминаване на младите хора от учебната скамейка към пазара на труда чрез разширяване на стажовете и практиките в реалния сектор. Често младите хора изпитват липса на необходимата информация за устройване на работа. Не е наложена все още практиката на работодателите да инвестират в обучението и квалификацията на младите работници и служители.

### **Икономическа активност и предприемачество**

Относителният дял на самонаетите сред заетите млади хора на възраст 15-29 г. е под средния за Европейския съюз (ЕС) и много по-нисък от този в съседна Гърция и Румъния. Групата на самонаетите в България сред 25-29 годишните, през последните



години, нараства, но все още е под средната за ЕС.

За голяма част от младите хора основните мотивиращи фактори за стартирането на самостоятелен бизнес са перспективата да спечелят пари, избягването на безработицата и желанието сами да си бъдат „началници”. Малко от тях споделят, че са водени от потребността за нови предизвикателства, за разлика от техните връстници в другите страни от ЕС, при които тя е доминиращ фактор. Млади хора в региона също имат желание да развият собствен бизнес, независимо от силната конкуренция, но те се нуждаят от подкрепа както при стартирането, така и при развиването на самостоятелен бизнес.

### **Достъп до информация и услуги**

Въпреки масовото навлизане на информационните технологии в бита и в работата, достъпът до информация на младите хора все още не е на необходимото ниво, а за определени уязвими групи е силно ограничен. Публичните услуги в подкрепа на младите хора все още не са с необходимото качество и не достигат до всички нуждаещи се, особено до младите роми и младежите в малките населени места.

Все още е нисък делът на младежите от 15 до 29 години, използващи ежедневно компютър в сравнение със средния за ЕС. Един от приоритетите в политиката на Община Севлиево е повишаване качеството и достъпа до информационни и социални услуги в подкрепа на младежкото развитие. В Община Севлиево е изградена много добра културна и спортна инфраструктура - Дом на културата „Мара Белчева”, Градска библиотека, Градска художествена галерия „Асен и Илия Пейкови”, галерия „Видима“, Исторически музей - гр. Севлиево, АВК „Дандолови къщи”, Народно читалище „Развитие - 1870” - Севлиево, Спортни имоти - гр. Севлиево (Спортна зала „Дан Колов”, мотополигон „Горна Росица”, стадион „Раковски” - Севлиево), парк „Черничките”, мултифункционално игрище в „Боровата гора”, парк за отдих, спорт и развлечение „Казармите”, тенис корт, спортни и детски площадки, фитнес на открито. Базата се поддържа и осъвременява според потребностите на населението. В населените места на територията на община Севлиево функционират 27 читалища, които осъществяват дейност, насочена и към младите хора, както и един ЦПЛР, който предоставя дейности по интереси за младите до 19 години.

### **Гражданска активност**

Младежките организации все повече не се възприемат като среда за гражданска изява на новите млади хора. Младите хора проявяват значителен интерес към спортните клубове, за много от тях привлекателни са танцовите клубове, където младежите отиват от една страна, за да спортуват, а от друга - да се забавляват и да открият среда за социално общуване.

Младите хора предпочитат да се изявяват в неформални среди – събирания с приятели, спортни мероприятия, интернет клубове, интернет форуми и чатове. Диалогът с младите хора на национално, регионално, областно и общинско ниво по въпроси, които ги засягат, все още не е структуриран за разлика от установените европейски модели на представителство чрез национални, регионални и местни младежки съвети.

### **Младежко доброволчество**

Има млади хора силно мотивирани да участват в доброволчески акции, но все още са ограничени възможностите за доброволчески дейности. Необходимо е целенасочено развитие на механизмите за публичното подпомагане на младежкото доброволчество като важна проява на солидарност и гражданска активност и форма за неформално учене. Правата на младите доброволци, особено на непълнолетните, се нуждаят от законова закрила.

## **Здравословен начин на живот**

Състоянието и тенденциите на здравното състояние на нацията, включително на лицата, принадлежащи към младежките общности, се оценяват в зависимост от демографските процеси, заболяемостта, рисковите фактори, физическото развитие и самооценката на здравето. Наблюдават и тревожни тенденции, въпреки че за множество млади хора здравословният начин на живот – правилно хранене, спорт и др., се превръща във висша ценност. Съществуващата система на здравно образование не води в достатъчна степен до формирането на умения за справяне с житейските проблеми и до промяна на поведението за здравословен начин на живот на младите хора. Нарастват потребностите от развитието на по-задълбочени знания в области като сексуално и репродуктивно здраве, предпазване от полово предавани болести, превенция на вредните поведенчески рискови фактори.

Нараства процентът на младите хора, които употребяват алкохол, особено сред младежите на възраст от 15 до 24 години. В община Севлиево, както и в много другите региони, липсва ясно официално потвърждение на данни или индикации за задълбочаване на проблема с употребата на наркотици от младите хора.

## **Младите семейства**

Изследванията показват, че все повече млади хора не считат брака за необходимост. Ако доскоро жените в по-голяма степен се обявяваха в подкрепа на брака, то сега мнозинството и от мъжете, и от жените пренебрегват институцията на брака в еднаква степен.

Нараства относителният дял на децата, родени извън брак, и на младите жени, които са самотни родители.

Основната причина, която българските младежи посочват за продължително съжителство с родителите си, е липсата на финансови възможности да живеят под наем или да закупят собствено жилище.

За община Севлиево е характерна тенденцията за цялата страна – намаляване на раждаемостта сред хора до 29 години и повишаване на броя на новородените от родители над 30 години.

Младите хора, особено младите жени срещат трудности при съвместяване на професионалния и личния живот. Съчетаването на майчинството с професионалното развитие на младите жени, макар и заложено в българското законодателство, не се реализира в пълна степен поради липса на съответните нагласи у младите мъже и жени, от една страна, и на гъвкави модели за управление на човешките ресурси от работодателите, от друга.

## **Социално включване на младите хора**

До навършване на 18 години младежите в риск са обхванати от Закона за закрила на детето. Действащата нормативна уредба позволява добри практики на работа в случай на дете в риск, съгласно които социалните услуги в специализирана институция или от резидентен тип могат да се ползват след 18-та година до навършване на 20 годишна възраст, ако младежът учи.

Общината като доставчик на социални услуги в общността с активното сътрудничество с дирекция „Социално подпомагане“ провеждат държавната политика в областта на социалното подпомагане, закрилата на детето, рехабилитацията и социалната интеграция на хората в неравностойно положение и със специални потребности, на територията на община Севлиево в това число и младежи до 29 години. В град Севлиево функционират няколко социални услуги, които осигуряват социалното включване на младежи в риск до 25-годишна възраст: - Наблюдавано жилище, Център за обществена подкрепа, Дневен център за деца и младежи с увреждания, Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания, Център за настаняване от семеен тип за



деца/младежи без увреждания, Центрове по превенция към Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните. Развитието на „социалното предприемачество” трайно утвърждава принципите на социалното включване на младите хора като осигурява добри възможности за реализация на младежи, и то от „специални целеви групи”, чийто живот е белязан с рискови фактори като – трайни физически увреждания, полагане на самотни родителски грижи, малцинствени рискови проблеми.

### **Младежката престъпност**

Възможностите за реализиране на наказателна отговорност по отношение на младия човек за извършени от него престъпления осигуряват ефективност в процеса на справяне с младежката престъпност. Въпреки това случаите на противообществени и противоправни прояви сред млади хора от по-ниските възрастови групи се наблюдават все по-често. Осъжданите всяка година младежи, в повечето случаи, не ходят на училище и/или нямат работа. Много ниската степен на доверие и респект по отношение на правоохранителните и правораздавателните органи сред младите хора възпрепятства активното им участие в превенцията на престъпността.

### **Младите хора в малките населени места**

Възрастовата структура в малките населени места е силно деформирана и не може да осигури както възпроизводството на населението, така и възпроизводството на трудовия потенциал.

Ограничен е достъпът до формално и неформално образование, професионално образование и обучение, информация и консултиране на младите хора в малките населени места. Силно са ограничени привлекателните възможности за икономическа активност и професионална реализация на младите хора в малките населени места

В процес на утвърждаване и ефективно развитие и прилагане е участието на младите хора в местните организации, насърчаване на младежките инициативи в малките населени места, изграждането на мобилни форми на младежка и социална работа за младите хора от малките населени места.

### **Управление на младежката политика**

Важна и активна е ролята на Общината при планирането и реализирането на политиките за младите хора, както и тясното сътрудничество между различните секторни държавни органи в планирането, изпълнението и оценката на политиките за младежта на централно и областно ниво.

Все още участието на млади хора в управлението на младежката политика на национално, регионално, областно и общинско ниво не е достатъчно ефективно и в доста ограничен мащаб.

### **Синтезиран анализ на заобикалящата среда за младите хора в община Севлиево (SWOT анализ)**

<b>Силни страни</b>	<b>Слаби страни</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>Оптимизирана и материално обновения училищна мрежа;</li> <li>Наличие на три професионални гимназии</li> <li>Наличие на средищни училища, в които се обучават млади хора от селата;</li> <li>Наличие на Младежка зона и Център за подкрепа за личностно развитие (ЦПЛР) – Детски комплекс „Й.Йовков”, чиито дейности са в направление на развитие на творческите</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Сравнително голям брой млади хора не активни на пазара на труда – младежи, които не са регистрирани в ДБТ и не търсят работа;</li> <li>Занижена мотивация сред младежите за активно присъствие в обществените процеси;</li> <li>Миграция на младежи към големите градове и столицата;</li> <li>Емиграция на младежи;</li> <li>Силно намаляване на младите хора в</li> </ul>



<p>заложби, индивидуални интереси и потребности на младите хора и осмисляне на свободното им време;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Съществуват неправителствени организации в областта на спорта – лицензирани и финансово подкрепяни от Общината, спортни клубове;</li> <li>• Наличие на съвременна и обновена училищна и общинска спортна база и места за развлечение и поддържане на физическа активност;</li> <li>• Осигуряват се възможности – логистично и финансово, за участие на младежи на национални и международни състезания, конкурси, фестивали, турнета, спортни състезания;</li> <li>• Изградени и добре действащи съвременни общински социални услуги, в които качествена подкрепа получават хора в неравностойно положение в това число и младежи;</li> <li>• Включване на младите хора в актуални национални и европейски програми, свързани с развитие на образователния и професионалния им капацитет и осигуряване на заетост;</li> <li>• Поддържане на ефективно сътрудничеството между отделните институции при реализирането на младежките политики.</li> </ul>	<p>селата на Общината;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ограничено използване на стимули от работодателите за наемане на млади специалисти;</li> <li>• Ниско заплащане на младежите без професионална квалификация;</li> <li>• Ниска степен на професионална реализация в съответствие със специалността придобита от младежите, което води до „стимулиране“ на заетостта в сивата част на икономиката;</li> <li>• Недостатъчните професионални умения и практика в реална среда и невъзможността за професионален избор на учащите от най-ранната възраст принуждават част от завършилите училище да започнат “първата възможна работа”, най-често в сферата на услугите, търговията и обслужването, без изисквания към условията на труд;</li> <li>• Слаба активност и ограничено въздействие на професионалното ориентиране на младите хора, занижена ефективност при взаимодействието родители – училище;</li> <li>• Прояви на агресия сред младежите в училище и на улицата;</li> <li>• Посещаемостта на младежите на учебните занятия в последните класове на средното училище като резултат от понижена мотивация, не добро професионално ориентиране и социално-финансови фактори;</li> <li>• Недостатъчен брой на млади специалисти, наети в големите фирми в Общината;</li> <li>• Ниска производителност на труда, адаптивност и мобилност на младите хора на пазара на труда.</li> </ul>
<p><b>Възможности</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Възможности за партньорство между младежки организации и местната власт за кандидатстване по проекти;</li> <li>• Участие на младежи в местни медии;</li> <li>• Привличане на средства за млади предприемачи и новосформирани фирми от Европейски проекти и програми;</li> <li>• Участие на младежи в училищния живот и управлението на училището;</li> <li>• Продължаване на обновяването и подобряването на материалната база на учебните заведения и общински спортни бази;</li> <li>• Повишаване на степента на достъп на младите хора до информация чрез компетентно използване на съвременни</li> </ul>	<p><b>Заплахи</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Невъзможност на някои семейства да плащат за образованието и обучение на своите деца;</li> <li>• Младите хора без опит са в неблагоприятно положение в условията на повишаване на предлагането на труд;</li> <li>• Младежите с ниска степен на образование и квалификация са сред първите, засегнати при влошаване на икономическите условия;</li> <li>• Занижена икономическа и социална мотивация на младите хора за собствен бизнес и предприемачески инициативи;</li> <li>• Пренебрегване на здравословния начин на живот / хранене, спорт, опасности от полово предавани болести, не употреба на наркотици и</li> </ul>

информационни и комуникационни технологии; • Използване на възможностите на дуално професионално образование и обучение, както и на национални и европейски програми за стажуване и чиракуване.	др./ като ценност; • Застаряващо население в града и околните села.
--	--

#### IV. ПОЛИТИКИ ЗА РАЗВИТИЕ И УЧАСТИЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА

##### **Политика за насърчаване на активността на пазара на труда сред младите хора**

Въвеждане на конкретна политика в областта на младежката трудова заетост, Община Севлиево приема да установява или подобрява комуникационните структури между бизнес общността, образователните институции и представителите на местните младежки организации.

Близко сътрудничество с училищата и професионалните образователни институции в борбата срещу слабите резултати в образованието.

Насърчаване на младите хора, които планират да започнат малък бизнес, чрез бизнес и финансови консултации, чрез използване на възможностите на национални и/или европейски програми.

Подкрепа за проекти и инициативи, насочени към младежи от уязвими групи в риск от социално изключване.

##### **Образователна политика за насърчаване участието на младите хора в живота на Община Севлиево чрез формално и неформално учене**

Подкрепа и стимулиране за разработване и реализиране на младежки програми или участие в национални и европейски такива, които насърчават образованието в областта на човешките права, активната гражданска позиция, окуражават младите хора да вземат пълноценно участие в училищния и обществен живот и инициране на обществено-поллезни дейности, като и извънучилищните форми и обмен на ученици (студенти).

Активна подкрепа и мотивация за утвърждаване на трайни и устойчиви политики по проучване възможностите и установяване на потребностите и интересите на младите хора с цел постигане на адекватно професионално ориентиране и личностно развитие.

Насърчаване и финансова подкрепа на училищни проекти в областта на средствата за масова информация, професионално ориентиране и предприемачество.

##### **Информационна политика, насочена към младите хора с цел по-добра информираност и ангажираност в обществения живот**

Развитие и усъвършенстване на информационните технологии при работа с младите хора.

Информираност за нагласите, потребностите и проблемите на младите хора. Осигуряване на достъп до институциите на млади хора с увреждания.

Информационни кампании във връзка членството на България в ЕС, популяризиране на насоките на европейската младежка политика, популяризирането на програмите за реализиране на младежки проекти на европейско ниво.

##### **Политика за свободното време и социално-културната дейност на младежите**

Подпомагане стремежите на младите хора и техните възможности в разработването на проекти и насърчаване на различни местни структури на сдружаване, каквито са младежки неправителствени организации, младежки центрове и групи, организирани от самите млади хора.

Предприемане на подходящи мерки от местните и регионални власти да подкрепят младежките организации в Общината, особено тези които се занимават с обучението на



лидери на младежки клубове и организации, както и на млади социални работници, които играят съществена роля на местно ниво.

Организиране на социално-културни дейности от младежки асоциации и организации, младежки групи и центрове, заедно с участието на семейството, училището и работата.

Създаване на оптимални условия и възможности за активно и ефективно младежко участие и утвърждаване на младежка политика в областта на спорта, културата, занаятите, търговията, музикалното и изобразително изкуство, театъра и другите изкуства, а също така и в областта на социалните промени.

### **Специфична политика в областта на културата**

Използване на всякакви възможности за осигуряване на база и условия на младите хора, в които те да могат да изразят своите творчески умения и интереси.

Подкрепа на творческото обучение в областта на музиката, спорта, танци, изобразителните изкуства и средствата за масова информация, съвместно с местни, регионални, национални и международни културните институции, НПО и народните читалища.

### **Социална и здравна политика**

Съдействие и стимулиране на разработването и въвеждане на специализирани програми за обучение на млади социални работници, доброволци и лидери на организации, занимаващи се с разработването и прилагането на стратегии в тази област.

Провеждане на политика за справяне с проблема със злоупотребата на наркотици и алкохол. Местните и регионални власти, заедно с представители на младежките организации в града да съдействат, популяризират и развиват местни информационни и консултантски кампании в помощ на засегнатите от този проблем млади хора.

Развитие на информационните кампании по превенция от болести, предавани по полов път и предпазните мерки, насочени към младите хора. Младите хора и местните младежки организации в активно сътрудничество при разработването и прилагането на подобни информационни, резултатни програми.

### **Екологична политика**

Подкрепа за проекти – традиционни или експериментални, целящи да увеличат грижата за околната среда.

Включване на младите хора в различни инициативи за почистване на паркове, речни корита и замърсени участъци в отделните населени места на общината.

Подкрепа на програми за международен обмен по екологични проблеми и стимулиране появата на структури, надхвърлящи рамките на националните интереси.

## **V. ВИЗИЯ**

**Подобряване качеството на живот на младите хора и на условията за успех на всеки млад човек, чрез устойчиви механизми за инвестиране в младежта като значим социален капитал и за мобилизиране потенциала на младите хора в развитието на България и Европейския съюз.**

## **VI. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ**

Приоритетна цел е превръщането на населението в младежка възраст в достойни пълноценни и заинтересувани граждани, което е и целенасочен общоевропейски стремеж.

**Стратегическа цел 1:** Създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за качествена професионална реализация на младите хора в Общината - насърчаване и подкрепата на млади хора, които не учат, не работят и не се обучават;

**Стратегическа цел 2:** Улесняване на достъпа до качествени услуги за специална подкрепа на пълноценното личностно и обществено развитие на младите хора в съответствие с потребностите и интересите им.

**Стратегическа цел 3:** Насърчаване на здравословен и природоопазващ начин на живот сред младите хора.

**Стратегическа цел 4:** Превенция на социалното изключване на младежи в неравностойно положение – младежи в специализирани институции; младежи с увреждания; младежи, напускащи специализирани институции; младежи, страдащи от различни зависимости; бивши затворници и други групи младежи в риск.

**Стратегическа цел 5:** Развитие на доброволчеството сред младите хора като движеща сила за личностно развитие, мобилност, учене, конкурентоспособност, социално сближаване, солидарност между поколенията и формиране на гражданско самосъзнание.

**Стратегическа цел 6:** Осигуряване на възможности за пълноценно участие на младите хора в гражданския живот и за приобщаването им към основните демократични ценности и стандарти - насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора;

**Стратегическа цел 7:** Създаване на привлекателна среда за развитие на младите хора в малките населени места, както и насърчаване на културата и творчеството сред младите.

**Стратегическа цел 8:** Създаване на благоприятна и насърчаваща среда за българските младежи да участват пълноценно в межкултурното и международното младежко общуване.

**Стратегическа цел 9:** Стимулиране на активното участие на младите хора в превенцията на престъпността, особено в превенция на правонарушенията, извършени от млади хора.

## **VII. ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ НА ДЕЙСТВИЕ**

За младите хора трябва да бъдат създавани условия, които да предоставят възможности да реализират потенциала си в една или друга сфера. Действените обществени политики следва да бъдат насочвани към всички представители на дефинираната по-горе целева група, с акцент върху тези лица, които са с по-малки социални възможности - млади в неравностойно положение, маргинализирани групи и т.н. Тази визия в настоящия документ се основава на дуалистичен подход:

- Инвестиране в младите хора: осигуряване на по-големи ресурси за развитие на политики, които засягат ежедневието на младежта и са насочени да подобряват живота им.

- Предоставяне на възможности: създаване на условия младите хора от Община Севлиево да реализират потенциала си в определена житейска сфера и по този начин да повлияят върху развитието на обществото като цяло.

### **Здравеопазване**

Качествена грижа за живота, здравето и физическата активност на младите хора в Община Севлиево;



Провокиране на отговорност у младите хора към собственото им здраве, здравна просвета и култура по отношение на превенцията на зависимостите-наркомания, алкохолизъм, тютюнопушене, СПИН и други болести, предавани по полов път.

### **Образование**

Оптимално използване възможностите на образованието - формално и неформално от младежите като основа за професионална реализация на пазара на труда, личностно развитие на младежите и средство за развитие на човешките ресурси.

### **Младежка заетост – професионална реализация**

Пълноценна реализация на личностните качества, в съответствие с интересите на младите хора при условията на повишени изисквания на пазара на труда. Мотивация за доброволен труд, като алтернативна форма за социална активност.

### **Гражданска активност**

Ангажиране на младите хора в обществения живот на Общината и намаляване на социалната им пасивност при вземане на решения по засягащи ги въпроси.

Приобщаване на младите хора към основните демократични ценности - борба срещу расизма и ксенофобията, равнопоставеност на половете, зачитане на основните човешки права.

### **Свободно време**

Равнопоставен достъп до всички източници на младежка информация във всички области на съвременния живот – труд и свободно време.

Стимулиране на младежката мобилност, сътрудничество и обмяна на неформален опит - лични предпочитания, интереси, творчески заложби, спорт и физическа активност.

## **VIII. ПРИНЦИПИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА СТРАТЕГИЯТА**

Основните принципи за реализация на общинската стратегията са:

### **Консенсус**

При формирането и реализирането на Стратегията за развитие на младите хора е необходим консенсус между организациите и институциите, поради факта, че състоянието на живота и бъдещето на младите хора е значим въпрос, чието решение предполага съвместни усилия на всички отговорни субекти.

**Устойчивост** - Постигнатите резултати да се базират на принципа на ко-мениджмънта, т.е. съчетаването на обществената активност с държавната и местна политика

**Европейски характер** - Съответствие и прилагане на европейските принципи, норми и стандарти за работа с младите хора

**Законодателно осигуряване** - Разработва се и се изпълнява съобразно нормативната уредба

**Ресурсно осигуряване** - Финансово осигуряване чрез общинския бюджет, националния бюджет и европейски финансиращи програми, осигуряване с кадри, техника, софтуер и др. Информационно осигуряване - статистически и социални емпирични проучвания за състоянието на младите хора, за потребностите, нагласите, развитието и очакванията на младежкия неправителствен сектор.

## **IX. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ**

1. Повишаване на активността и успешната реализация на младите хора на пазара на труда и оптималното използване на възможностите за повишаване на квалификацията, посредством формалното и неформалното образование, с оглед адекватна реакция на промените на пазара на труда.
2. Повишена роля на младите хора в гражданското общество чрез участието им в програми за младежки дейности;
3. Укрепване и развитие на капацитета на младежките организации и институциите, работещи с млади хора.
4. Прилагане на европейски модели за работа с младите хора
5. Увеличаване на броя на доброволците в гражданските и младежките организации;
6. Участие на младите хора в местното самоуправление за решаване на младежките проблеми;
7. Повишаване информираността на младите хора относно въпроси, отнасящи се до живота на младите хора, включително здравословен начин на живот и възможностите за осмисляне на свободното време;
8. Повишаване активността и участието на младите хора в национални и международни младежки и образователни програми, нарастване на относителния дял одобрени проекти;
9. Създаване и укрепване капацитета на вече създадени младежки зони, клубове и младежки пространства в общината;
10. Повишаване качеството на предлаганите младежки дейности и услуги;
11. Повишаване броя млади хора, практикуващи спортни дейности;
12. Повишаване активната гражданска позиция и включване на младите хора в дейности по превенцията на зависимостите - наркомания, алкохолизъм, тютюнопушене, СПИН и други болести, предавани по полов път;

## **X. АНГАЖИРАНИ ИНСТИТУЦИИ И ОРГАНИЗАЦИИ**

- Община Севлиево;
- Младежки център - Севлиево;
- Неправителствени организации;
- Институции и организации, работещи с младите хора в региона.

## **X. МОНИТОРИНГ, КОНТРОЛ И ОЦЕНКА**

Мониторингът на изпълнение на Стратегията се осъществява от специалисти в областта на младежките дейности.

Показатели:

- Вложени ресурси;
- Брой на стартиралите програми;
- Преки резултати от дейностите;
- Въздействия.

Оценката на изпълнението на дейностите, предвидени в Стратегията ще се базира на следните показатели:

- Съответствие на целите на стратегията с потребностите и приоритетите на младите хора на общинско, национално и европейско ниво;
- Степен на постигнати стратегически цели;
- Ползност - влияние на стратегията и дейностите, предвидени в стратегията върху целевата група;
- Ефикасност - изразходвани ресурси за реализирани програми и резултати;
- Ефективност;



- Устойчивост - Възможност за мултиплициране на ефекта.

В хода на реализация на Стратегията се изготвят наблюдения, проучвания, аналитични справки, както и годишни отчети на плана за дейностите. Ефектът на стратегията ще се отчита и по косвени индикатори, като присъствие на младежката тематика в медийното пространство и др.

## XI. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ

Средствата за реализиране на Стратегията за развитието на младите хора се осигуряват в рамките на одобреният бюджет на Община Севлиево, на одобрените бюджети на заинтересованите институции за съответната година, от средства по проекти на неправителствени организации и дарения от физически и юридически лица.

Стратегията за развитие на Младежки център-Севлиево е разработена като отворен документ, който ще се актуализира, допълва и изменяна на база на регламентирани периодични анализи.

## X. ПЛАН ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА СТРАТЕГИЯТА

Направление	Дейност	Честота	Отговорник
Направление за младежко лидерство, менторство на младежи в неравностойно положение, на ученици застрашени от отпадане или отпаднали от образователната система и на младежи в риск.	1. Създаване и развитие на менторска програма от доброволци „Добротворци в действие“, които използвайки метода „връстници обучават връстници“ ще мултиплицират ценностите на доброволчеството, ще подпомагат млади хора и ученици в неравностойно положение ученици застрашени от отпадане или отпаднали от образователната система, младежи в риск и младежи от уязвими групи	Постоянен Седмични срещи	Младежки център – Севлиево Експерт „Младежки дейности“ в Община Севлиево ЦПРЛ ДК „Йовко Йовков“ Севлиево, младежки организации и ученически съвети
	2. Създаване на менторска програма с представители на местния бизнес за обучение, стажуване и базисни цифрови и дигитални умения за младежи завършили образование, младежи от уязвими групи, младежи в риск, с цел подготовка за първо работно място. Два пъти в годината – май и ноември провеждане на отворени дискусии формат TEDx, в които на една сцена младежи и ментори представят вдъхновяващи презентации за промяната, която им се е случила. Презентациите ще са индивидуални и/или екипни и всяко едно издание ще има	Два пъти годишно – май е ноември и при необходимост	Младежки център – Севлиево Експерт „Младежки дейности“ в Община Севлиево ЦПРЛ ДК „Йовко Йовков“ Севлиево и бизнес, училища

	предварително зададена тема.		
	3.Осъществяване на кампания за ученици „Млад доброволец“ през лятната ваканция. Основната и цел е информирането на тийнейджъри на възраст 13-15 години за ползите от доброволчеството.	Летните месеци/юни, юли, август/	Младежки център – Севлиево Експерт „Младежки дейности“ в Община Севлиево ЦПРЛ ДК „Йовко Йовков“ Севлиево
Направление за личностно развитие, неформално образование, кариерно консултиране. Предоставяне на интересни и интерактивни възможности за развитие на личностните качества, неформални обучения в меки умения и ранно кариерно консултиране с участието на доказани професионалисти в дадена област.	1.Осъществяване през летните месеци на „ Лятна академия за креативност“ – програма от няколко обучения свързани с придобиване на меки умения – лидерство, работа в екип, презентационни умения, ефективно общуване и др.	Летните месеци/юни, юли, август/	Младежки център – Севлиево Експерт „Младежки дейности“ в Община Севлиево ЦПРЛ ДК „Йовко Йовков“ Севлиево и бизнес, училища
	2.Осъществяване срещи тренинги свързани с кариерното консултиране	Летните месеци/юни, юли, август/	Младежки център – Севлиево Експерт „Младежки дейности“ в Община Севлиево ЦПРЛ ДК „Йовко Йовков“ Севлиево
	3.Консултации от младежки работници при желание за започване на работа от младежи на възраст 18-19 години в успешно представяне на личностните им качества в изготвянето на мотивационно писмо и CV и всички необходими документи за кандидатстване за работа.	Постоянен	Младежки център – Севлиево Експерт „Младежки дейности“ в Община Севлиево ЦПРЛ ДК „Йовко Йовков“ Севлиево и бизнес, училища
	4.Реализиране на Фестивал на свободното време – представяне чрез ателиета на открито на всички възможности за спорт, творчество, личностно развитие на младите хора в ученическо възраст в град Севлиево	Веднъж годишно	Младежки център – Севлиево Експерт „Младежки дейности“ в Община Севлиево ЦПРЛ ДК „Йовко Йовков“ Севлиево и бизнес, училища, спортни клубове, школи, читалище, младежки организации и



			заинтересовани страни.
	5.Ежегоден Базар на професиите с представители на местния бизнес за тяхната нужда от експерти и специалист.	Веднъж годишно	Младежки център – Севлиево Експерт „Младежки дейности“ в Община Севлиево ЦПРЛ ДК „Йовко Йовков“ Севлиево и бизнес, училища
Направление цифрови и дигитални умения, гражданско образование и здравеопазване.	1.Надграждане на дигиталната грамотност на младите хора , като начин за справяне с предизвикателствата на дигиталната среда – дигитална идентичност, дигитални права, сигурност, начини на комуникация, търсене и разбиране на информация, медийна грамотност, критично мислене, създаване на качествено съдържание за социалните мрежи и работа с интернет.	Постоянен	Младежки център – Севлиево Експерт „Младежки дейности“ в Община Севлиево ЦПРЛ ДК „Йовко Йовков“ Севлиево и бизнес, училища
	2. Създаване на дигитално съдържание по теми и въпроси, вълнуващи младите хора.	Постоянен	Младежки център – Севлиево Експерт „Младежки дейности“ в Община Севлиево ЦПРЛ ДК „Йовко Йовков“ Севлиево
	3.Създаване на информационни материали свързани с опознаването на дейността на различни институции, законови права и финансова грамотност и провеждане на публичен дебат на младежи по предварително зададени правила и теми.	Постоянен /провеждане на два дебата годишно/	Младежки център – Севлиево Експерт „Младежки дейности“ в Община Севлиево ЦПРЛ ДК „Йовко Йовков“ Севлиево
	4.Изготвяне на материали достъпни в социалните мрежи и на сайта на Младежки център.	Постоянен	Младежки център – Севлиево Експерт „Младежки дейности“ в Община Севлиево ЦПРЛ ДК „Йовко Йовков“ Севлиево
Направление за култура, екология и творчески активности	1.Ситуитивен театър за развиване на емоционалната интелигентност, опознаване на многообразието и етническа толерантност.	Постоянен	Младежки център – Севлиево Експерт „Младежки дейности“ в Община Севлиево ЦПРЛ ДК „Йовко

			Йовков“ Севлиево
	2.Седмица на танца – през лятната ваканция в рамките на един час тренировка на открито в парк за младежи, за да се стимулира спортуването на открито, творческата изява чрез танц и общуването чрез забавление.	Летните месеци/юни, юли, август/	Младежки център – Севлиево Експерт „Младежки дейности“ в Община Севлиево ЦПРЛ ДК „Йовко Йовков“ Севлиево
	3.Осъществяване на среща-разговор „По женски“ с млади момичета от 12-16 години от различните училища, уязвими групи и неравностойно положение със специалисти – психолог, акушер, младежки работник, кариерен консултант и специалист по красота.	Два пъти годишно и при необходимост	Младежки център – Севлиево Експерт „Младежки дейности“ в Община Севлиево ЦПРЛ ДК „Йовко Йовков“ Севлиево

Планът за реализиране на стратегията има мултиплициращ характер като направления, с цел привличане на младежката общност е възможно да бъдат променени дейности или добавени събития, които няма да променят принципа на създаването им.